

29 marca. Niedziela Palmowa. O. Jacek Salij OP komentuje Ewangelię

**(Iz 50, 4-7)* Nie zasłoniłem mojej twarzy przed zniewagami i wiem, że nie doznam wstydu. Pan Bóg mnie obdarzył językiem wymownym, bym umiał przyjść z pomocą strudzonemu przez słowo krzepiące. Każdego rana pobudza me ucho, bym słuchał jak uczniowie. Pan Bóg otworzył mi ucho, a ja się nie oparłem ani się nie cofnąłem. Podałem grzbiet mój bijącym i policzki moje rwącym mi brodę. Nie zasłoniłem mej twarzy przed zniewagami i opluciem. Pan Bóg mnie wspomaga, dlatego jestem nieczuły na obelgi, dlatego uczyniłem twarz moją jak głąz i wiem, że wstydu nie doznam.*

(Iz 50, 4-7)

Nie zasłoniłem mojej twarzy przed zniewagami i wiem, że nie doznam wstydu. Pan Bóg mnie obdarzył językiem wymownym, bym umiał przyjść z pomocą strudzonemu przez słowo krzepiące. Każdego rana pobudza me ucho, bym słuchał jak uczniowie. Pan Bóg otworzył mi ucho, a ja się nie oparłem ani się nie cofnąłem. Podałem grzbiet mój bijącym i policzki moje rwącym mi brodę. Nie zasłoniłem mej twarzy przed zniewagami i opluciem. Pan Bóg mnie wspomaga, dlatego jestem nieczuły na obelgi, dlatego uczyniłem twarz moją jak głąz i wiem, że wstydu nie doznam.

(Ps 22 (21), 8-9. 17-18a. 19-20. 23-24)

REFREN: Boże mój, Boże, czemuś mnie opuścił?

Szydzą ze mnie wszyscy, którzy na mnie patrzą,
wykrzywiają wargi i potrzęsają głowami:
„Zaufał Panu, niech go Pan wyzwoli,
niech go ocali, jeśli go miłuje”.

Sfóra psów mnie opadła,
otoczyła mnie zgraja złoczyńców
Przebodli moje ręce i nogi,
policzyć mogę wszystkie moje kości.

Dzielią między siebie moje szaty
i los rzucają o moją suknię.
Ty zaś, o Panie, nie stój z daleka:
pomocy moja śpiesz mi na ratunek.

Będę głosił swym braciom Twoje imię
i będę Cię chwalił w zgromadzeniu wiernych:
„Chwalcie Pana, wy, którzy się Go boicie,
niech się Go lęka całe potomstwo Izraela”.

(Flp 2, 6-11)

Chrystus uniżył samego siebie, dlatego Bóg Go wywyższył. Chrystus Jezus istniejąc w postaci Bożej, nie skorzystał ze sposobności, aby na równi być z Bogiem, lecz ogołocił samego siebie, przyjąwszy postać sługi, stawszy się podobnym do ludzi. A w tym co zewnętrznie uznany za człowieka, uniżył samego siebie, stawszy się posłusznym aż do śmierci, i to śmierci krzyżowej. Dlatego też Bóg wywyższył Go nad

wszystko i darował Mu imię ponad wszelkie imię, aby na imię Jezusa zgięło się każde kolano istot niebieskich i ziemskich, i podziemnych, i aby wszelki język wyznał, że Jezus Chrystus jest Panem ku chwale Boga Ojca.

(Flp 2, 8-9)

Dla nas Chrystus stał się posłuszny aż do śmierci, a była to śmierć na krzyżu. Dlatego Bóg wywyższył Go nad wszystko i dał Mu imię, które jest ponad wszelkie imię.

(Mt 26, 14 – 27, 66)

Męka naszego Pana Jezusa Chrystusa według świętego Mateusza

[+ – słowa Chrystusa

E. – słowa Ewangelisty

I. – słowa innych osób pojedynczych

T. – słowa kilku osób lub tłumu]

E. Jeden z dwunastu imieniem Judasz Iskariota, udał się do arcykapłanów i powiedział: I. Co chcecie mi dać, a ja wam Go wydam. E. A oni wyznaczyli mu trzydzieści srebrników. Odtąd szukał sposobności, żeby Go wydać.

E. W pierwszy dzień Przaśników przystąpili do Jezusa uczniowie i zapytali Go: T. Gdzie chcesz, żebyśmy Ci przygotowali Paschę do spożycia? E. On odrzekł: + Idźcie do miasta, do znanego nam człowieka i powiedzcie mu: Nauczyciel mówi: Czas mój jest bliski; u ciebie chcę urządzić Paschę z moimi uczniami. E. Uczniowie uczynili tak, jak im polecił Jezus, i przygotowali Paschę.

E. Z nastaniem wieczoru zajął miejsce u stołu razem z dwunastu uczniami. A gdy jedli, rzekł: + Zaprawdę powiadam wam: jeden z was Mnie zdradzi. E. Zasmuceni tym bardzo, zaczęli pytać jeden przez drugiego: I. Chyba nie ja, Panie? E. On zaś odpowiedział: + Ten, który ze Mną rękę zanurza w misie, on Mnie zdradzi. Wprawdzie Syn Człowieczy odchodzi, jak o Nim jest napisane; lecz biada temu człowiekowi, przez którego Syn Człowieczy będzie wydany. Byłoby lepiej dla tego człowieka, gdyby się nie narodził. E. Wtedy Judasz, który Go miał zdradzić, powiedział: I. Czy nie ja, Rabbi? E. Odpowiedział mu: Tak, to ty jesteś.

E. A gdy oni jedli, Jezus wziął chleb i odmówiwszy błogosławieństwo, połamał go i dał uczniom, mówiąc: + Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje. E. Następnie wziął kielich i odmówiwszy dziękczynienie dał im, mówiąc: + Pijcie z niego wszyscy; bo to jest moja Krew Przymierza, która za wielu będzie wylana na odpuszczenie grzechów. Lecz powiadam wam: Odtąd nie będę już pił z tego owocu winnego krzewu aż do owego dnia, kiedy pić go będę z wami nowy, w królestwie Ojca mego. E. Po odśpiewaniu hymnu wyszli na Górę Oliwną.

E. Wówczas Jezus rzekł do nich: + Wy wszyscy zwątpicie we Mnie tej nocy. Bo jest napisane: Uderzę pasterza, a rozproszą się owce stada. Lecz gdy powstanę, uprzedzę was do Galilei. E. Piotr Mu odpowiedział: I. Choćby wszyscy zwątpili w Ciebie, ja nigdy nie zwątpię. E. Jezus mu rzekł: Zaprawdę powiadam ci: Jeszcze tej nocy, zanim kogut zapieje, trzy razy się Mnie wyprzesz. E. Na to Piotr: I. Choćby mi przyszło umrzeć z Tobą, nie zaprę się Ciebie. E. Podobnie zapewniali wszyscy uczniowie.

E. Wtedy przyszedł Jezus z nimi do ogrodu, zwanego Getsemani, i rzekł do uczniów: + Usiądźcie tu, Ja tymczasem odejdę tam i będę się modlił. E. Wziąwszy z sobą Piotra i dwóch synów Zebedeusza, począł się smucić i odczuwać trwogę. Wtedy rzekł do nich: + Smutna jest moja dusza aż do śmierci; zostańcie tu i czuwajcie ze Mną. E. I odszedłszy nieco dalej, upadł na twarz i modlił się tymi słowami: + Ojcze mój, jeśli to możliwe, niech Mnie ominie ten kielich. Wszakże nie jak Ja chcę, ale jak Ty. E. Potem przyszedł do uczniów i zastał ich śpiących. Rzekł więc do Piotra: + Tak, jednej godziny nie mogliście czuwać ze Mną? Czuwajcie i módlcie się, abyście nie ulegli pokusie; duch wprawdzie ochoczy, ale ciało słabe. E. Powtórnie odszedł i tak się modlił: + Ojcze mój, jeśli nie może ominąć Mnie ten kielich i muszą go wypić, niech się stanie wola Twoja. E. Potem przyszedł i znów zastał ich śpiących, bo oczy ich były senne. Zostawiwszy ich, odszedł znowu i modlił się po raz trzeci, powtarzając te same słowa. Potem wrócił do uczniów i rzekł do nich: + Śpicie jeszcze i odpoczywacie? A oto nadeszła godzina i Syn Człowieczy będzie wydany w ręce grzeszników Wstańcie, chodźmy; oto się zbliża mój zdrajca.

E. Gdy On jeszcze mówił, przyszedł Judasz, jeden z Dwunastu, a z nim wielka zgraja z mieczami i kijami od arcykapłanów i starszych ludu. Zdrajca zaś dał im taki znak: I. Ten, którego pocałuję, to On; Jego pochwyćcie. E. Zaraz też przystąpił do Jezusa, mówiąc: I. Witaj, Rabbi. E. I pocałował Go. A Jezus rzekł do niego: + Przyjacielu, po coś przyszedł? E. Wtedy rzucili się na Jezusa i pochwycili Go. A oto jeden z tych, którzy byli z Jezusem, wyciągnął rękę, dobył miecza i ugodziwszy sługę najwyższego kapłana, odciął mu ucho. Wtedy Jezus rzekł do niego: + Schowaj miecz swój do pochwy, bo wszyscy, którzy za miecz chwytają, od miecza giną. Czy myślisz, że nie mógłbym prosić Ojca mojego, a zaraz wystawiłby Mi więcej niż dwanaście zastępów aniołów? Jakże więc spełnią się Pisma, że tak się stać musi? E. W owej chwili Jezus rzekł do tłumów: + Wyszliście z mieczami i kijami jak na zbójcę, żeby Mnie pochwyć. Codziennie zasiadałem w świątyni i nauczałem, a nie pojмалиście Mnie. Lecz stało się to wszystko, żeby się wypełniły Pisma proroków. E. Wtedy wszyscy uczniowie opuścili Go i uciekli.

E. Ci zaś, którzy pochwycili Jezusa, zaprowadzili Go do najwyższego kapłana, Kajfasza, gdzie zebrali się uczeni w Piśmie i starsi. A Piotr szedł za Nim z daleka, aż do pałacu najwyższego kapłana. Wszedł tam na dziedziniec i usiadł między służbą, aby widzieć, jaki będzie wynik. Tymczasem arcykapłani i cała Wysoka Rada szukali fałszywego świadectwa przeciw Jezusowi, aby Go zgładzić. Lecz nie znaleźli, jakkolwiek występowało wielu fałszywych świadków. W końcu stanęli dwaj i zeznali: T. On powiedział: Mogę zburzyć przybytek Boży i w ciągu trzech dni go odbudować. E. Wtedy powstał najwyższy kapłan i rzekł do Niego: I. Nic nie odpowiadasz na to, co oni zeznają przeciwko Tobie? E. Lecz Jezus milczał. A najwyższy kapłan rzekł do Niego: I. Poprzysięgam Cię na Boga żywego, powiedz nam: Czy Ty jesteś Mesjaszem, Synem Bożym? E. Jezus mu odpowiedział: + Tak, Ja Nim

jestem. Ale powiadam wam: Odtąd ujrzycie Syna Człowieczego, siedzącego po prawicy Wszechmocnego i nadchodzącego na obłokach niebieskich. E. Wtedy najwyższy kapłan rozdarł swoje szaty i rzekł: I. Zbluźnił. Na cóż nam jeszcze potrzeba świadków? Oto teraz słyszeliście bluźnierstwo. Co wam się zdaje? E. Oni odpowiedzieli: T. Winien jest śmierci. E. Wówczas zaczęli Mu pluć w twarz i bić Go pięściami, a inni policzkowali Go i szydzili: T. Prorokuj nam Mesjaszu, kto Cię uderzył?

E. Piotr zaś siedział zewnątrz na dziedzińcu. Podeszła do niego jedna służąca i rzekła: I. I ty byłeś z Galilejczykiem Jezusem. E. Lecz on zaprzeczył temu wobec wszystkich i rzekł: I. Nie wiem, co mówisz. E. A gdy wyszedł ku bramie, zauważyła go inna i rzekła do tych, co tam byli: I. Ten był z Jezusem Nazarejczykiem. E. I znowu zaprzeczył pod przysięgą: I. Nie znam tego Człowieka. E. Po chwili ci, którzy tam stali, zbliżyli się i rzekli do Piotra: I. Na pewno i ty jesteś jednym z nich, bo i twoja mowa cię zdradza. E. Wtedy począł się zaklinać i przysięgać: I. Nie znam tego Człowieka. E. I w tej chwili kogut zapiał. Wspomniał Piotr na słowo Jezusa, który mu powiedział: Zanim kogut zapieje, trzy razy się Mnie wyprzesz. Wyszedł na zewnątrz i gorzko zapłakał.

E. A gdy nastał ranek, wszyscy arcykapłani i starsi ludu powzięli uchwałę przeciw Jezusowi, żeby Go zgładzić. Zwiąawszy Go zaprowadzili i wydali w ręce namiestnika Poncjusza Piłata.

E. Wtedy Judasz, który Go wydał, widząc, że Go skazano, opamiętał się, zwrócił trzydzieści srebrników arcykapłanom i starszym i rzekł: I. Zgrzeszyłem, wydawszy krew niewinną. E. Lecz oni odparli: T. Co nas to obchodzi? To twoja sprawa. E. Rzuciwszy srebrniki do przybytku, oddalił się, potem poszedł i powiesił się. Arcykapłani zaś wzięli

srebrniki i orzekli: T. Nie wolno kłaść do skarbca świątyni, bo są zapłatą za krew. E. Po odbyciu narady kupili za nie pole garncarza na grzebanie cudzoziemców. Dlatego pole to aż po dziś dzień nosi nazwę Pole Krwi. Wtedy spełniło się to, co powiedział prorok Jeremiasz: Wzięli trzydzieści srebrników, zapłatę za Tego, którego oszacowali synowie Izraela. I dali je za pole garncarza, jak im Pan rozkazał.

E. Jezusa zaś stawiono przed namiestnikiem. Namiestnik zadał Mu pytanie: I. Czy Ty jesteś królem żydowskim? E. Jezus odpowiedział: + Tak, Ja nim jestem. E. A gdy Go oskarżali arcykapłani i starsi, nic nie odpowiadał. Wtedy zapytał Go Piłat: I. Nie słyszysz jak wiele zeznają przeciw Tobie? E. On jednak nie odpowiadał mu na żadne pytanie, tak że namiestnik bardzo się dziwił.

E. A był zwyczaj, że na każde święto namiestnik uwalniał jednego więźnia, którego chcieli. Trzymano zaś wtedy znacznego więźnia, imieniem Barabasza. Gdy się więc zebrali, spytał ich Piłat: I. Którego chcecie, żebym wam uwolnił, Barabasza czy Jezusa, zwanego Mesjaszem? E. Wiedział bowiem, że przez zawiść Go wydali. A gdy on odbywał przewód sądowy, żona jego przysłała mu ostrzeżenie: I. Nie miej nic do czynienia z tym Sprawiedliwym, bo dzisiaj we śnie wiele nacierpiałam się z Jego powodu. E. Tymczasem arcykapłani i starsi namówili tłum, żeby prosiły o Barabasza, a domagały się śmierci Jezusa. Pytał ich namiestnik: I. Którego z tych dwóch chcecie, żebym wam uwolnił? E. Odpowiedzieli: T. Barabasza. E. Rzekł do nich Piłat: I. Cóż więc mam uczynić z Jezusem, którego nazywają Mesjaszem? E. Zawołali wszyscy: T. Na krzyż z Nim! E. Namiestnik odpowiedział: I. Cóż właściwie złego uczynił? E. Lecz oni jeszcze głośniej krzyczeli: T. Na krzyż z Nim! E. Piłat widząc, że nic nie osiąga, a wzburzenie raczej wzrasta, wziął wodę i umył sobie ręce wobec tłumem, mówiąc: I. Nie

jestem winny krwi tego Sprawiedliwego. To wasza rzecz. E. A cały lud zawołał: T. Krew Jego na nas i na dzieci nasze. E. Wówczas uwolnił im Barabasa, a Jezusa kazał ubiczować i wydał na ukrzyżowanie.

E. Wtedy żołnierze namiestnika zabrali Jezusa z sobą do pretorium i zgromadzili koło Niego całą kohortę. Rozebrali Go z Jego szaty i narzucili na Niego płaszcz szkarłatny. Uplótłszy wieniec z ciernia włożyli Mu na głowę, a do prawej ręki dali Mu trzcinę. Potem przyklękali przed Nim i szydzili z Niego, mówiąc: T. Witaj, królu żydowski! E. Przy tym pluli na Niego, brali trzcinę i bili Go po głowie. A gdy Go wyszydzili, zdjęli z Niego płaszcz, włożyli na Niego własne Jego szaty i odprowadzili Go na ukrzyżowanie.

E. Wychodząc spotkali pewnego człowieka z Cyreny, imieniem Szymon. Tego przymusili, żeby niósł krzyż Jezusa. Gdy przyszli na miejsce zwane Golgotą, to znaczy Miejsce Czaszki, dali Mu pić wino zaprawione goryczą. Skosztował, ale nie chciał pić. Gdy go ukrzyżowali, rozdzielili między siebie Jego szaty, rzucając o nie losy. I siedząc, tam Go pilnowali. Nad głową Jego umieścili napis z podaniem Jego winy: To jest Jezus, Król żydowski. Wtedy też ukrzyżowano z Nim dwóch złoczyńców, jednego po prawej, drugiego po lewej stronie. E. Ci zaś, którzy przechodzili obok, przeklinali Go i potrząsali głowami, mówiąc: T. Ty, który burzysz przybytek i w trzech dniach go odbudowujesz, ocal sam siebie; jeśli jesteś Synem Bożym, zejdz z krzyża». E. Podobnie arcykapłani z uczonymi w Piśmie i starszymi, szydząc, powtarzali: T. Innych wybawiał, siebie nie może wybawić. Jest królem Izraela: niechże teraz zejdzie krzyża, a uwierzemy w Niego. Zaufał Bogu: niechże Go teraz wybawi, jeśli Go miłuje. Przecież powiedział: Jestem Synem Bożym. E. Tak samo lżyli Go i złoczyńcy, którzy byli z Nim krzyżowani.

E. Od godziny szóstej mrok ogarnął całą ziemię aż do godziny dziewiątej. Około godziny dziewiątej Jezus zawołał donośnym głosem: + Eli, Eli, Lemá sabachtáni? E. To znaczy: Boże mój, boże mój, czemuś Mnie opuścił? Słyszając to, niektórzy ze stojących tam mówili: T. On Eliasza woła. E. Zaraz też jeden z nich pobiegł i wzięwszy gąbkę, napełnił ją octem, ułożył na trzcinę i dawał Mu pić. Lecz inni mówili: T. Poczekaj zobaczymy, czy przyjdzie Eliasz, aby Go wybawić. E. A Jezus raz jeszcze zawołał donośnym głosem i wyzionął ducha.

Wszyscy klękają i przez chwilę zachowują milczenie

E. A oto zasłona przybytku rozdarła się na dwoje z góry na dół; ziemia zadrżała i skały zaczęły pękać. Groby się otworzyły i wiele ciał świętych, którzy umarli, powstało. I wyszedłszy z grobów po Jego zmartwychwstaniu, weszli do Miasta świętego i ukazali się wielu. Setnik zaś i jego ludzie, którzy odbywali straż przy Jezusie, widząc trzęsienie ziemi i to, co się działo, zlékli się bardzo i mówili: I. Prawdziwie, ten był Synem Bożym. E. Było tam również wiele niewiast, które przypatrywały się z daleka. Szły one za Jezusem z Galilei i usługiwały Mu. Między nimi były: Maria Magdalena, Maria, matka Jakuba i Józefa, oraz matka synów Zebedeusza.

E. Pod wieczór przyszedł zamożny człowiek z Arymatei, imieniem Józef, który też był uczniem Jezusa. On udał się do Piłata i poprosił o ciało Jezusa. Wówczas Piłat kazał je wydać. Józef zabrał ciało, owinął je w czyste płótno i złożył w swoim nowym grobie, który kazał wykuć w skale. Przed wejście do grobu zatoczył duży kamień i odszedł. Lecz Maria Magdalena i druga Maria pozostały tam, siedząc naprzeciw

grobu. Nazajutrz, to znaczy o dniu Przygotowania, zebrali się arcykapłani i faryzeusze u Piłata i oznajmili: T. Panie, przypomnieliśmy sobie, że ów oszust powiedział jeszcze za życia: Po trzech dniach powstanę. Każ więc zabezpieczyć grób aż do trzeciego dnia, żeby przypadkiem nie przyszli Jego uczniowie, nie wykradli Go i nie powiedzieli ludowi: Powstał z martwych. I będzie ostatnie oszustwo gorsze niż pierwsze. E. Rzekł im Piłat: I. Macie straż: idźcie, zabezpieczcie grób, jak umiecie. E. Oni poszli i zabezpieczyli grób opieczętowując kamień i stawiając straż.

Komentarz:

Pan Jezus naprawdę do końca walczy o Judasza. Wczoraj czytaliśmy o dwóch podjętych przez Niego próbach ratowania Judasza. Podczas Ostatniej Wieczerzy przekazuje mu Pan Jezus kawałek chleba. W tej kulturze było to znakiem wyróżnienia, stanowiło jakby komunikat: „Na przyjaźni z tobą szczególnie mi zależy”. Jednak Judasz jest człowiekiem słabym i już nawet taka sytuacja nie doprowadzi go do przytomności. Przyjmuje znak przyjaźni, ale nadal bez wahania myśli o dokonaniu zdrady.

Wtedy Pan Jezus próbuje nim wstrząsnąć, dając mu do zrozumienia, że zna jego zamiary. „Co masz czynić, czyń prędeż” - mówi mu. Judasz jednak jest tak zatwardziały w swojej decyzji, że nawet takie słowa nie robią na nim wrażenia.

Z dzisiejszej Ewangelii wynika, że Judasz miał tyle czelności, że wobec słów Pana Jezusa: „Zaprawdę powiadam wam, jeden z was Mnie zdradzi”, odważył się zapytać Go: „Czy to nie ja?” Pan Jezus mu wtedy odpowiedział: „Tak jest, ty”. Jednak nawet te słowa nie spowodowały jego nawrócenia.

Ostatni raz próbuje Zbawiciel ratować swojego zbłąkanego ucznia w Ogrodzie Oliwnym, kiedy Judasz już przyszedł wydać Go w ręce tych, którzy mieli zamiar Go zabić. „Przyjacielu – mówi mu wówczas Jezus – pocałunkiem zdradzasz Syna Człowieczego”. Jednak niepojęta jest miara ludzkiej nieprawości i nawet te słowa nie poruszyły nieszczęsnego ucznia.

Niektórych ludzi niepokoi następujące pytanie: czyżby Judasz musiał zdradzić, skoro męka Pana Jezusa, a nawet to, że zostanie zdradzony przez przyjaciela, było zapowiedziane w prorocत्वach? Otóż odrzucmy tę myśl, że Bóg mógłby kogokolwiek zaprogramować do grzechu. Boże prorocтва spełniają się tylko i wyłącznie z dwóch powodów: po pierwsze dlatego, że Bóg skrupulatnie wywiązuje się ze swoich dobrych obietnic; po wtóre dlatego, że odsłaniają jakieś ciemne determinizmy ukryte w naszej grzeszności.

Judasz nie tylko mógł nie zdradzić Pana Jezusa, ale powinien był Go nie zdradzić. On z całą dobrowolnością oddał się na pastwę tych ciemnych determinizmów, jakie są poruszane przez naszą społeczną grzeszność. Bo tam, gdzie ludzie oddalili się od Boga, tam niektóre małżeństwa muszą się rozpadać, i muszą się dokonywać kradzieże oraz inne niesprawiedliwości, tam muszą się zdarzyć niezgody, a nawet

morderstwa, tam muszą się zdarzyć zdrady, w tym nawet zdrady przyjaciół. Zarazem żaden z tych grzechów zdarzyć się nie musiał. Co więcej, żaden z tych grzechów nie powinien był się zdarzyć.

Krótko mówiąc, niezgłębiona jest tajemnica ludzkiej nieprawości.

O. Jacek Salij OP